

Här är jobbet en ren familjeaffär

När farfar och pappa är i renskogen – då hakar 10-åriga Elle på.
Hon stortrivs när hon får följa med i renhagen.
– Jag har väl varit med sen jag var bebbe, säger Elle Eriksson lite blygt.

Elle, 10, stortrivs med pappa och farfar i renhagen

BODEN Hur många tänker egentligen på att det bedrivs renskötelse i Bodens kommun? Seth-Ivan Eriksson ger svaret:

– Många har inte en aning om det, säger han.

Men så är det. Han är i dag 75 år och tillsammans med bröderna Seved-Inge och Lars har han levt som renskötare i hela sitt liv. I dag har Seth-Ivans son Michael Guttorm tagit över och han kombinerar faktiskt arbetet i renskogen med att sälja pooler på Svenska poolfabriken.

– Det fungerar bra bortsett från just nu när jag brutit benet och inte kan vara med inne i hagen, säger han och skrattar lite lätt åt eländet.

Men den något udda kombinationen har fungerat väl i flera år.

– Renskötelsen är min huvudnäring och arbetet på poolfabriken min binäring, förklarar han.

Han bor i Forsträsked – byn som mest gjort sig känd för att ha några av landets vassaste luftgevärsskyttar. Han och hustrun Tina har tillsammans tre döttrar varav de två yngsta, Elle och Ibba, finns med i renhagen den här dagen.

– De brukar få ledigt när vi har renskiljningar. Det har aldrig varit något problem, säger Mikael Guttorm.

Och det är lite småkul för hans far, Seth-Ivan, säger bara Guttorm men på visitkortet från Svenska poolfabriken står det Michael.

– Jag har två namn. Ett svenskt och ett samiskt. Pappa och Henrik säger Guttorm, förklarar han.

Män, renar och lekande barn

Den här januari-måndagen är det alltså dags för renskiljning i utkanten av Boden kommun. Utanför Seved-Inge Erikssons bostad i Storberget som ligger ett par kilometer från Michael Guttorms hem har en 250 renar stor hjord samlats.

Samtidigt som ett tiotal män arbetar med att driva in ett 30-tal renar i en mindre fålla leker några barn runt den stora hagen.

▲ Jörgen Persson, Seth-Ivan Eriksson och Elle Eriksson motar in delar av renhjorden i den smala fållan.

Ett av dessa är Elle Eriksson.
– Det finns alltid något att hitta på, säger hon.

Men det är inte många samiska ord man hör inne i renhagen. Vid något tillfälle, när bröderna Seved-Inge, Seth-Ivan eller Lasse pratar med varandra, så växlas det från svenska till samiska.

– Om du hade varit i hagen för 30 år sedan så hade du bara

hört lapska, säger Seth-Ivan och fortsätter:
– Det var det språk vi växte upp med och pratade.

Sparsamt med samiska

Elle kan några enstaka ord men varken hennes pappa eller hennes mamma talar samiska och då blir det givetvis svårt för henne att lära sig. Men när hon tilltalar farfar Seth-Ivan gör

hon det med ordet "addja".

Och när hon kallar honom "addja", som är det samiska ordet för farfar, ser man ett spår av stolthet i Seth-Ivans ögon.

Intresset för att följa med farfar har växt och när han är på väg att gå in i storhagen på nytt frågar hon om hon inte får följa med.

Seth-Ivan ler och nickar.
– Joo. Kom du, säger han.

Och bättre lärare är svårt att tänka sig. Seth-Ivan Eriksson är positiv till sin natur och villig att dela med sig av vad han kan.

"Ungar ska vara med"

Efter ett helt liv inom renskötelsen finns där erfarenheter i massvis.

– Ungar ska vara med. Vi har varit med när vi var små, oj oj.

Ungdomen är rolig att se på. Och det är viktigt att man får vara med så man förstår det här och hur allt hänger ihop, säger Seth-Ivan.

Den som bevittnat en slakt och som inte är van vid det kan lätt bli skrämd.

– Det är kul med slakt. Jag brukar knåda, säger Elle och mamma Tina förklarar att knåda är något man gör för att få

loss skinnet från kroppen.

– Så fort man dräpit en ren så brukade jag när de var små säga "titta nu är det ingen ren nå mer, nu är det mat". Och det brukar de ju säga nu "nu blev det mat", inflikar Michael Guttorm.

Tillsammans med farfar, Jörgen Persson, Hans Persson, Henrik och Magnus Andersson och ytterli-

gare några till hjälper Elle till med att driva ihop hjorden. När 30 nya renar är inne i lillhagen återvänder hon till lillasyster Ibba för att leka.

Har fått eget renmärke

I dag är det bara en handfull människor som bedriver renskötelse i Luleå och Boden och som har det som huvudnäring. Men föryrgringen kan bland

annat bestå i Elle och hennes systrar.

– Jag har ett eget renmärke, förklarar Elle.

Det fick hon redan som fem-åring och med assistans från mamma och farfar ritar hon det på ett papper.

– Det där är mitt märke, säger hon och visar stolt fram ett en teckning av ett vänsteröra där ena toppen saknas och med två

▲ Årets första renskiljning hölls hos Seved-Inge Eriksson i den lilla byn Storberget i Boden kommun. Här är Seth-Ivan Eriksson och de andra från Flakabergsgruppen i färd med att driva in renarna i transportbilen.

Det är viktigt att man får vara med så man förstår det här och hur allt hänger ihop...

■ Seth-Ivan Eriksson om barnens medverkan.

▲ Familjen Eriksson i väntan på att transportbilen ska återvända till hagen. Från vänster: Elle Eriksson, Ibba Eriksson, Tina Eriksson och Michael Guttorm Eriksson.

▲ När pappa satt med foten i ett paket (bruten) hoppade Elle in och hjälpte till. Men arbetet med att hålla en fullvuxen ren överlätt hon till farfar Seth-Ivan och de andra karlarna.

FOTO: JOAKIM NORDLUND

JOAKIM NORDLUND